

สารบัญ

สารบัญ	(1)
คำนำ	(4)
SYNOPSIS	(6)
บทนำ : บทวิเคราะห์ “พื้นเมืองน่าน” ฉบับวัดพระเกิด	(8)
ภาคปริวรรต	1
ตอน 1 ตำนานพระธาตุแช่แห้ง : ตำนานฝ่ายวัด	1
พระพุทธเจ้าทำนาย	1
พระญาครานเมืองได้พระธาตุมาจากสุโขทัย	6
พระญาครานเมืองสร้างพระเจดีย์กวมพระธาตุแช่แห้ง	6
พระญาครานเมืองสร้างเวียงแช่แห้ง	6
พระญาผากองสร้างเวียงน่าน	7
ท้าวเมืองแพร่ยึดครองเมืองน่าน	7
เชื้อสายราชวงศ์ภูคาครองเมืองน่านต่อไป	8
พระเป็นเจ้าติโลกราชยึดครองเมืองน่าน	9
สิ้นเชื้อสายราชวงศ์ภูคา	10
ท้าวขาก่านสร้างเจดีย์พระธาตุแช่แห้ง	10
ลำดับขุนกินเมืองน่าน	12
เมืองน่านในสมัยพม่าปกครอง	13
เมืองน่านร้าง	22
เมืองน่านในฐานะเมืองประเทศราชของกรุงเทพฯ (เจ้าอัครวรปัญญาโอรสครองเมืองน่าน)	23
บูรณะวัดพระธาตุแช่แห้ง	23
ไพร่เมืองยอง แดกพ่ายเข้าเมืองน่าน	25
พื้นฟูเมืองน่าน	25
สร้างเวียงบ้านพ้อปากน้ำสา	26
แปลงฝาย	27
สร้างเหมืองฝายสมุน	28
ตั้งเมืองน่าน (พ.ศ. 2343)	28

เมืองน่านร่วมสงครามขับไล่พม่าออกจากเชียงแสน พ.ศ. 2347	29
เมืองน่านยกทัพไปสิบสองพันนา	30
สิ่งของพระราชทานแก่หัวเมือง	30
ขยายกำแพงวัดพระธาตุแช่แห้ง	31
สร้างบันไดนาค วัดพระธาตุแช่แห้ง (พ.ศ. 2349)	31
พบพระธาตุ (พ.ศ. 2354)	32
ถวายพระธาตุ	32
เจ้าอัครวรปัญญา โณอนิจจะ (พ.ศ. 2353)	33
เจ้าสุมนเทวราชครองเมืองน่าน (พ.ศ. 2354)	33
กวาดครัวเมืองลำเมืองพง เมืองหลวงภูคาเชียงแขง (พ.ศ. 2355)	34
สร้างเหมืองฝาย (พ.ศ. 2357-2358)	34
ย้ายเมืองน่าน (พ.ศ. 2360)	36
สร้างเวียง	36
ตั้งขุนนาง (พ.ศ. 2363)	37
ปลูกเสามิ่งเมือง (พ.ศ. 2363)	37
ทานวัดพระธาตุภูเพียงแช่แห้ง	38
สร้างฝาย	38
แต่งตั้งสังฆราชเมืองน่าน (พ.ศ. 2364)	38
ตอน 2 พื้นเมืองน่าน : ตำนานฝายเมือง	40
ราชวงศ์ภูคาสร้างเมืองปัว	40
ญาติสร้างเมืองปัวให้ขุนฟอง	41
พระญางำเมืองยึดครองเมืองปัว	42
กำเนิดท้าวผานอง	42
ท้าวผานอง หรือ เจ้าไต้ กินเมืองปลาต	43
นางอ้วลิม และราชบุตรอามป้อมกินเมืองปัว	43
พระญางำเมืองมาตักศึกเมืองปัว ด้วยเกียดนางอ้วลิมและเจ้าไต้	44
พระญาผานองครองเมืองปัว	44
พระญาครานเมืองสร้างเวียงแช่แห้ง	45
พระญาผากองสร้างเวียงน่าน	45
ท้าวเมืองแพร์ยึดครองเมืองน่าน	45

สร้อยดี อ่องสกุล, ปรีวรรต. 2537. พื้นเมืองน่าน : ฉบับวัดพระเกิด = Phun Muang Nan : The Nan Chronicle

Wat Phra Koed version. เชียงใหม่ : ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เชื้อสายราชวงศ์สุทศากรองเมืองน่านต่อไป	46
พระเป็นเจ้าดิโลกราชยิดเมืองน่าน	46
สิ้นเชื้อสายราชวงศ์สุทศากรองเมืองน่าน	47
ลำดับขุนกินเมืองน่าน	47
ตอน 3 ตำนานปักษิณกล้านา : ตำนานฝ่ายเมือง	49
1. ตำนานเมืองขวาง	49
2. ลำดับขัตติยราชวงศา ราชวงศ์สุทศากรองเมืองน่าน	49
3. อารักษ์พระญาพั้ว	49
4. ตำนานนางเกลือ	50
5. เครื่องแกมพระญาอารักษ์เจ้า	51
6. ลำดับกษัตริย์ราชวงศ์มังราย	53
6.1 กำเนิดลาวจงปฐมกษัตริย์	53
6.2 พระญามังรายสร้างเวียงเชียงใหม่ และลำดับกษัตริย์	53
6.3 สมัยล้านนาเสื่อม	55
6.4 ฟ้ามังทรายึดครองเชียงใหม่	56
7. ลำดับผู้ครองเมืองน่าน สมัยพม่าปกครอง	58
8. ตำนานติดส่วยหื้อ	59
9. ตำนานหื้อมาตคศึก พ่ายด้วยอนุภาวะแห่งอารักษ์เมือง	61
10. อุบายให้หายเคราะห์เมืองได้	63
11. ตำนานแควมาตคศึก พ่ายด้วยอนุภาวะแห่งอารักษ์เมือง	64
12. เหตุร้ายปลายราชวงศ์มังราย	66
13. ปกมิ่งเมือง	67
ศัพท์านุกรม	71
บรรณานุกรม	76
ดัชนีค้นเรื่อง	78